

Datum: 2024-04-03
Diariernr: RSG 2024/108
Er beteckning: Boverket dnr 31/2022 remiss@boverket.se

Remissvar avseende extra remiss - Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader

Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG) avstyrker fortsatt förslaget i sin helhet och anser att förslaget bör återremitteras. Vissa delar i förslaget är bra och utgör nödvändiga förändringar men stora delar är fortsatt inte tillräckligt utredda. RSG har i detta remissvar endast bemött de paragrafer som inkluderats i den extra remissen. **Synpunkter i tidigare remissvar kvarstår i de paragrafer som inte omfattas av detta svar.**

Allmänt om regeluppbyggnad

Remisstiden är kort vilket begränsar RSG:s möjlighet att se över remissunderlaget som helhet. Med anledning av det samt att det är flera nya regelförslag som är svåra att utläsa hur de skulle kunna tolkas för projektering vid olika förutsättningar bedömer RSG att det behöver genomföras provprojektering för att kunna säkerställa att regelverkets syfte kan uppnås.

Regelverket medför att tyngdpunkten i kvalitetssäkringen av den byggda miljön flyttas från förhandskontroll till efterkontroll. Det innebär även att det blir en förskjutning av bevisbördan från byggherre (vid förhandskontroll) till kommunen vid tillsyn enligt exempelvis Plan- och bygglag (2010:900) (PBL) och Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). RSG:s bedömning är att det är mer kostnadseffektivt och robust för samtliga parter att kvalitetssäkring av det som ska byggas sker genom förhandskontroll. RSG vill belysa att förslagets regeluppbyggnad kräver ett väl fungerande kontrollsystem. Eftersom regelförslaget förändrar kvalitetssäkringen samt att certifierat byggprojekteringsföretag införts blir det avgörande att kontrollsystemet fungerar som avsett.

Se även vidare RSG:s synpunkt gällande 1 kap. 12 §, verifiering.

Synpunkter på några olika avsnitt i Boverkets förslag

1 kap. 12 §, Verifiering

RSG ser fortsatt positivt på att en funktionsbaserad utformning ska vara verifierad utan att räddningstjänstens förmåga utgör en förutsättning för brandskyddet, trots tillägget i remissen "än vad som medges i de preciserade kraven".

RSG ser dock fortsatt att det blir oerhört svårt att avgöra om analys visar att funktionskrav uppfylls eller inte så som funktionskraven är formulerade i aktuell remiss. RSG menar att säkerhetsnivån och lägsta acceptanskrav som samhället kan förvänta sig borde rimligtvis tas fram av myndighet (så som tidigare i BBRAD) och inte av branschen.

2 kap. 31 § Stigarledning

RSG ser positivt på att det nu förtydligats i remissen att trycksatta stigarledningar ska medge ett flöde på 900 l/min.

Totalt flöde för torr stigarledning anges dock nu vara minst 600 l/min där det förut angavs 300 l/min per uttag vilket RSG bedömer blir en sänkning av krav. En torr stigarledning utförd enligt SS 3112 kan ge mer än 600 l/min, vilket RSG nyttjar. Anges 600 l/min felaktigt som totalbehovet för en torr stigare spelar det ingen praktisk roll med det bidrar till missförstånd för flödet till den trycksatta stigarledningen, där minst 900 l/min spelar en betydande roll.

Vidare anges bestämning av volym för tank eller vattenmagasin i allmänt råd, men hanteras samtidigt i SBF 504. RSG anser att regelverket i stället bör hänvisa till SBF 504.

2 kap. 33 § Räddningshiss

I remissen anges nu att hisskorg i räddningshiss ska ha ett fritt mått på minst 1,1 x 2,1 meter vilket RSG anser positivt.

Standarden anger att hissen ska kunna fungera lika länge som bärverket eller två timmar, vilket medför att aktuell skrivning i remissen ställer ett lägre krav. RSG anser att regelverket bör vara i paritet med standarden.

Vidare är övertrycksättning i form av alternativ enligt preciserat krav inte lämpligt enligt RSG:s mening, då problematik kring systemet återkommande uppdagas. RSG har fått information om ett antal aktiva ärenden med övertrycksättningssystem där det under vissa temperaturförhållanden utomhus inte kan aktiveras utan att äventyra hisskomponenternas funktion. Vid kalla temperaturer fungerar inte systemet så som tänkt i projekteringen. RSG menar att ett system som ska förhindra brandgasspridning och säkerställa räddningspersonalens säkerhet behöver fungera oaktat väder och vind, vilket inte övertrycksättning gör. Systemet är därför, så som det är utformat i dag, olämpligt för denna användning.

2 kap. 41 § Automatiska släcksystem

I aktuell paragraf anges att vattensprinkleranläggningar ska vara utformade med förbättrad tillförlitlighet om stora delar av brandskyddet riskeras att slås ut på grund av fel i systemet. Vidare anges i allmänt råd att stora delar av systemet bör anses kunna slås ut om systemet tillgodoräknas för att uppfylla fler än två krav i författningen. RSG menar att flera vattensprinkleranläggningar redan idag har krav på hög tillförlitlighet enligt standard och aktuell skrivning medför därför en sänkning jämfört med dagens krav. Ett vattensprinklersystem kan falla av andra anledningar och att utan vidare analys (tidigare robusthetsanalys) kunna använda sprinklern för att uppfylla valfritt antal krav i författningen bedöms som värdslost. Endast ett fallerat system (sprinkler) skulle kunna få oerhört stora konsekvenser på en byggnad vid brand, vilket RSG inte anser rimligt i ett modernt regelverk. Med nuvarande robusthetsanalys behöver åtminstone byggherren reflektera över vilka tekniska byten som gjorts och hur dessa kan komma att påverka varandra vid fel i ett system.

3 kap. 3 § Bärförmåga

Boverket har tagit bort begreppet "skäligen räddningsinsats" ur remissen vilket RSG bedömer som mycket positivt.

5 kap. 21a § Brandcellsindelning

RSG anser att det är positivt att Boverket valt att lyfta in energilager med batterier i regelverket, samt bedömer att kapacitet större än 20 kWh är en lämplig nivå. Första trotsstycket anser dock RSG inte bör gälla för energilager, då brandcellsindelning för denna typ av lager är av största vikt även för att förhindra brand- och brandgasspridning inom byggnad samt för att förenkla en eventuell insats för räddningspersonal.

5 kap. 24 § Skydd mot omfattande brandspridning

RSG ställer sig bakom föreslagen paragraf och tycker att det är ett positivt förtydligande jämfört med tidigare remiss.

5 kap. 41 § Fasader

RSG anser att det är positivt att Boverket kompletterat det preciserade kravet med en begränsning i våningsantal där brännbara byggnadsdelar får förekomma. RSG anser dock att det bör specificeras ytterligare hur en eventuell fasadbrandprovning ska genomföras, eller att det preciserade kravet kompletteras med en hänvisning till en standard för fasadbrandprovning. Detta för att säkerställa en lägsta skyddsnivå inom branschen.

7 kap. 15 § Assisterad utrymning

I den extra remissen har assisterad utrymning med hjälp av räddningstjänsten för Vvk3C med insatstid om 20 minuter tagits bort vilket RSG bedömer som positivt, men inte tillräckligt. Så som RSG poängterat innan i tidigare remissvar är assisterad utrymning i sin helhet ett sämre alternativ än att lösa utrymning med enbart byggnadstekniska lösningar utan räddningstjänstens utrustning.

Som minst menar RSG, liksom tidigare, att möjligheten till räddningstjänst assisterad utrymning med hjälp av utskjutsstege helt ska utgå från regelverket, vilket är ett alternativ som RSG anser vara en teoretisk lösning och inte en lösning som fungerar i praktiken.

RSG:s synpunkt från tidigare remissvar kvarstår därför.

8 kap. 6 § Tillförlitligheten i tekniska system

RSG bedömer att tekniska system som är av betydelse för räddningsmanskaps säkerhet vid brand ska vara skyddade mot strömbortfall orsakat av annat än brand beroende på byggnadens skyddsbehov. Detta är inte omhändertaget tillräckligt i aktuellt förslag och kommer bidra till minskad robusthet i byggnader och sämre möjligheter till räddningsinsats.

8 kap. 8 samt 10 §§ Åtkomlighet och framkomlighet

I första stycket 8 § står att tillträdesväg ska vara belägen i samma plan eller *närmast angränsande plan*. Vidare står i 10 § att räddningshiss ska betjäna samtliga plan som tillträdesvägen betjänar. RSG menar att samtliga plan bör nås via tillträdesväg och att förslaget bör specificeras så att eventuella undantag (tidigare mindre entresol o. dyl.) anges tydligare.

Vidare menar RSG att det behöver förtydligas att ingång till tillträdesväg måste ligga i direkt anslutning till den naturliga angreppsvägen. I förslaget regleras inte placering av tillträdesvägen vilket innebär att den skulle kunna placeras långt från den naturliga angreppsvägen med hänvisning via skyltning. Skyltning är bra med inte en robust lösning som alltid håller över tid eftersom skyltar tenderar att försvinna eller blekas. En alternativ tillträdesväg måste ligga i direkt anslutning till den naturliga angreppsvägen för att räddningstjänsten relativt enkelt ska kunna lokalisera den.

8 kap. 11 § Brandgasventilation

I aktuellt preciserad krav står under punkt 3 att brandgasventilation ska finnas i förrådsutrymmen som nås från tillträdesväg som omfattar fler än fyra plan ovan mark. Denna punkt anser RSG vara otydlig i fråga om vilken typ av utrymme som omfattas och punkten bör förtydligas.

Generellt anser dock RSG att paragrafen är bra med tillägg om brandgasventilation i energilager med batterier med en kapacitet större än 20 kWh samt skrivelsen om tillräcklig genomströmning av tilluft. RSG menar dock att även utrymmen om mindre än 10 m² med energilagring i form av batterier med större kapacitet än 20 kWh bör ha möjlighet till brandgasventilation. Boverket skriver i konsekvensutredningen att brandgasventilation har som syfte att räddningspersonal ska kunna ventilerat ut brandgaser för att skapa bättre förutsättningar att genomföra en säker insats, därav bör inte trots-stycket tillämpas för energilagring.

8 kap. 14 § Brandkårsnyckel

RSG ställer sig generellt positiva till ändringen men önskar att relevant standard anges för brandkårsnyckel (SS 3654).

Göteborg dag som ovan

Lars Klevenstam
Förbundsdirektör
Räddningstjänstförbundet Storgöteborg

Föredragande i ärendet:

Annelie Silvander, Avdelningschef Myndighetsavdelningen

Övriga medverkande i ärendet:

Anne Lee Anderson, Brandingenjör

Jonas Olsson, Brandingenjör

Leif Loeskow, Brandingenjör

Madelene Nordkvist, Verksamhetsledare Myndighetsavdelningen